

ב. אין לומר '...שנפלו על קדושת ה' העם והארץ' משום חשש משתף שם שמים ודבר אחר (בשם הגר"א נבצל שליט"א).

קלז. א. אלו אזהרות כלולות בכתוב לא תאכלו על הדם?

ב. מה כלול בכתוב ושם אלהים אחרים לא תזכירו, לא ישמע על פיך?

א. כמה ענינים נכללים בכתוב לא תאכלו על הדם; –

שלא לאכול מן הבהמה (מפרכסת) קודם צאת נפשה.

ברמב"ם מבואר שאיסור תורה הוא. ואילו רש"י (בחולין קכא.) כתב שהוא איסור דרבנן וקרא

אסמכתא בעלמא;

שלא לאכול בשר קדשים טרם זריקת הדם על המזבח;

אין מברין על הרוגי בית דין (רבי דוסא);

סנהדרין שהרגו את הנפש אין טועמים כלום כל אותו היום (ר' עקיבא);

אזהרה לבן סורר ומורה (ר' יוחנן).

וכן הזהירו מכאן על אכילה קודם התפילה. (ברכות י: יש סוברים שזהו איסור תורה וי"א שאינו אלא מדרבנן וקרא

אסמכתא בעלמא. ע' מנ"ח רמח; אור לציון ח"ב ז, ח בבאורים).

ב. ושם אלהים אחרים לא תזכירו – שלא יאמר אדם לחברו: המתן לי בצד עכו"ם פלונית. וכן אסור להזכיר

שמה (לצורך או שלא לצורך. יו"ד קמז, א). ואולם עבודת כוכבים הכתובה בתורה מותר להזכיר שמה (רבי

יוחנן).

א. להבין ולהורות, כגון שאנו מזכירים בלימוד – מותר (מאירי). ולכאורה מהתוס' בע"ז (ג.) אין נראה

כן.

ב. שם עבודה זרה שהוא כשם הדיוטות, כתבו פוסקים שאין איסור להזכירה [ובתנאי שלא יקראם

בלשון חשיבות] (ע' בספר יראים עה; יו"ד קמז, ב ובהגר"א).

לא ישמע... – שלא ידור בשמו ולא יקיים (=ישבע) בשמו. דבר אחר: מכאן אזהרה למדיח.

(אמרו בגמרא שמסית אינו צריך אזהרה מן הכתוב הזה, שאזהרתו מפורשת במקומו, ולא יוסיפו לעשות

כדבר הרע הזה בקרבך (וע' עמודי אור מא, ד-ה). ואולם נראה שמוזהר גם משום לא ישמע. ונפקא מינה

שאם התרו בו משום לאו זה, אינו נפטר כמי שהתרו בו משום אזהרה אחרת (מנחת חינוך תסב, ג).

ועוד למדו מכאן שלא לגרום לאחרים (=נכרים. רש"י) להזכירו. הלכך לא יעשה עמו שותפות.

א. כתב הר"ן שאיסור זה של עשיית שותפות – מדרבנן הוא, כי עיקר הכתוב בא לגודר או מקיים

בשמו.

ב. יש אומרים שבזמן הזה שאינם נשבעים באליל ממש, מותר לעשות עמם שותפות מן הדין, אם

כי אינה מדת חסידות. וכמו כן נחלקו הראשונים אם מותר עתה להשביעו, כדי שלא יפסיד.

דפים סג – סד

קלח. א. האם היו ישראל אדוקים בעבודה-זרה בזמן חורבן בית ראשון?

ב. מאימתי בטל יצרא דע"ז?

א. בתחילה ידעו ישראל שאין ממש בע"ז, ולא עבדו אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא. וכיון שהורגלו בעכו"ם, תקפה עליהם חבתן ונקשרו אליהם מאד, כמסופר בגמרא כמה מעשים.

ב. מתקופת אנשי כנסת הגדולה בטל יצר עבודה זרה. [וכן החלישו כח יצרא דעריות (כחלינהו לעיניה), והועיל הדבר שאין אדם מתגרה בקרובותיו].

דף סד

קלט. א. הפוער לפעור כדי לבזותו, וכן הזורק אבן במרקוליס כדי לרגמו – האם הוא חייב?
ב. האם מותר ליטול אבן שזרקו מעל המרקוליס?

א. הפוער לפעור כדי לבזותו, וכן הזורק אבן במרקוליס לרגמו – אמרו שגם זה בכלל האיסור, וחייב. התוס' כאן כתבו שדוקא אם עו ב ד ה בביווי חייב, ולא במכוין לבזות בלבד (ע' במפרשים). ויש חולקים. ויש שכתבו שאם אינו מקבלו לאלוה אסור [איסורא בעלמא] אבל פטור (ער"ן רבנו יונה ועוד. וע' להלן קו במעשה דשטים/כלום מבקשים ממך אלא פיעור והוא אינו יודע שעבודתה בכך' וצ"ע).

ב. גם הנוטל אבן ממרקוליס חייב, שכן עושה בכך ריוח לאבן אחרת (ודרך עבודתה בכך, דאל"ה לא היה חייב. עפ"י מפרשים).

קמ. א. מה עונשו של הנותן מזרעו למולך?

ב. האם המולך בכלל 'עבודת כוכבים' הוא? מהן הנפקות בשאלה זו?

א. הנותן מזרעו להעביר למולך, בעדים והתראה – נסקל. במזיד ללא עדים והתראה – ענשו כרת. בשוגג – חייב חטאת.

ב. נחלקו תנאים האם המולך היא 'עבודת כוכבים' (חכמים) אם לאו (רבי אלעזר ברבי שמעון ורבי חנינא בן אנטיגנוס).

נפקא מינה: זיבח או קיטר לפניו; האם חייב משום עכו"ם אם לאו (רש"י).

וכן נפ"מ במעביר מזרעו לשאר אלילים שאין דרכם בכך; אם מולך הוא מין ממיני עכו"ם, הרי לימד הכתוב שחייב אפילו אין דרכו בכך [שאם דרכו בכך אין צריך קרא], ואם המולך אינו עכו"ם, אין לנו לימוד על כך ופטור.

ולדברי רבי חנינא בן אנטיגנוס, אפילו צרור או קיסם שהמליכו עליו (- שקרא שמו 'מולך'. רש"י) והעביר לו מזרעו – חייב.

הרמב"ם פסק שהמעביר מזרעו לשאר אלילים – פטור. ואולם אין דעתו מבוארת אם מולך בכלל ע"ז, וחלוקות דעות המפרשים בדבר.

קמא. מה הדין במקרים הבאים?

א. מסר מזרעו למשרתי המולך ולא העביר, או העביר ולא מסר.

ב. העביר כל זרעו.

ג. העביר בנו סומא או ישן.

- ד. העביר נכדיו.
ה. העביר זרע פסול.
ו. העביר ברגל.
ז. העביר שאר קרובים שאינם יוצאי ירכו.
ח. העביר עצמו.
א. מסר ולא העביר, העביר ולא מסר – פטור.
לדברי רש"י משרתיה הם המעבירים, והאב חייב כאשר נותן מזרעו להם להעביר, והם העבירוהו. ואולם הרבה ראשונים פרשו שהאב מוסר מזרעו להם, נוטל מהם ומעביר בעצמו.
ב. העביר כל זרעו – פטור. (מזרעו. וכגון שיש לו בן אחד בלבד או שהעביר כולם בבת אחת, אבל העביר בניו בזה אחר זה – כבר נתחייב בתחילה. ראשונים).
ג. רב אשי נסתפק במעביר בנו סומא או ישן.
ופסק הרמב"ם לפטור.
ד-ה. העביר בן בנו ובן בתו – חייב. וכן הדין בזרע פסול (כי מזרעו; בתתו מזרעו).
ו. אמר רב יהודה: אינו חייב עד שיעבירונו דרך העברה. אביי פירש שורת לבנים שמעבירים עליה והאש משני צדיה [ואינו שורפו. רש"י]. ולדבריו העביר ברגל – חייב, שכן דרכו. ורבא פירש שדרך העברה בקפיצה מעל חפירה שהאש בתוכה. ולדבריו העביר ברגל פטור, שאין זו דרך העברה. וכן שנו בברייתא. הרמב"ם פסק שהעבירו ברגלו חייב. ופרשו דעתו שמה ששנו לפטור היינו ברגלו של המעביר, אבל ברגל הבן – חייב.
ז. העביר שאר קרובים שאינם יוצאי ירכו – פטור.
ח. העביר עצמו – פטור. ורבי אלעזר ברבי שמעון מחייב (לא ימצא בך – בעצמך).

דף סה

- קמב. א. הידעוני – האם חייב חטאת בשגגה? עשה באוב ובידעוני בהעלם אחד – כמה חטאות הוא חייב?
ב. העובר על כמה עבירות בהעלם אחד – מהו הדבר הקובע לחייב חטאת על כל עבירה ועבירה, חלוקת הלאו בתורה או חלוקת הכרת או חלוקת מיתת בית דין?
ג. האם חייבים קרבן חטאת על עבירה ללא מעשה? האם חייבים על מעשה קטן?
ד. האם השתחוואה או הקשת זרועות נחשבת מעשה לענין חיוב חטאת? האם עקימת שפתיים היא מעשה?
ה. איזהו 'חובר חבר' ומה עונשו?
ו. מה דינו של המקטר לשד או מקטר לחבר?
ז. איזה עונש מגיע לנשאל לבעל אוב או לידעוני?
ח. איזהו מעונן ומנחש?